

Τεχνολογικό
Πανεπιστήμιο
Κύπρου

ΕΚΘΕΣΗ ΣΕ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΒΙΑ, ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑ & ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ ΑΠΟΧΩΡΗΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ: ΣΥΓΧΡΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΣΕ ΝΟΣΗΛΕΥΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Ελ Ριζ Άννα¹, Δημητριάδου Μαρία², Καρανικόλα Μαρία³

¹ Νοσηλεύτρια ΤΑΕΠ, MSc, AMHN

² Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, Τμήμα Νοσηλευτικής

³ Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου, Τμήμα Νοσηλευτικής

Εισαγωγή

Βία στον χώρο εργασίας: κακοποίηση, απειλές ή επιθέσεις σχετιζόμενες με την εργασία (Richards, 2003).

Η βία κατά των επαγγελματιών υγείας αποτελεί ένα **παγκόσμιο πρόβλημα δημόσιας υγείας**. (Kuhlmann et al., 2023; Abuhasheesh et al., 2024; Tabatabaie et al., 2025)

Σχεδόν το **60%** των **επαγγελματιών υγείας** έχει βιώσει κάποια μορφή **βίας στον χώρο εργασίας** κατά το 2022. (ΠΟΥ, 2022)

Η βία στον χώρο εργασίας έχει σχετιστεί με **σωματικές, ψυχο-συναισθηματικές & επαγγελματικές επιπτώσεις**. (Jiménez et al., 2019; Cannavò et al., 2019; Caruso et al., 2022; ACEP, 2022; Binmadi & Alblowi, 2019; Davey et al., 2020; Havaei et al., 2020; Hou et al., 2022; Sahebi et al., 2019; Occupational Health & Safety, 2021)

Ανθεκτικότητα: δυναμική διαδικασία προσαρμογής σε στρεσογόνους παράγοντες. (Han et al., 2023)

Σημαντικότητα μελέτης: σημαντικά ερευνητικά κενά στη ΝΑ Ευρώπη και μετα-COVID-19 περίοδο, ενίσχυση της βιβλιογραφίας και διαμόρφωση εθνικών στρατηγικών πρόληψης βίας στην Κύπρο.

Σκοπός & Μεθοδολογία

Σκοπός

- Διερεύνηση χαρακτηριστικών της βίας προς νοσηλευτές/τριες σε δημόσια ΤΑΕΠ της ΚΔ, και της σχέσης τους με:
- α) τον βαθμό αυτο-αντιλαμβανόμενης ανθεκτικότητας,
- β) κοινωνικο-δημογραφικούς παράγοντες, και
- γ) επαγγελματικές στάσεις (εργασιακά κίνητρα, πρόθεση εγκατάλειψης επαγγέλματος & μετάταξης).

Σχεδιασμός

- Περιγραφική μελέτη συσχέτισης με συγχρονικό σχεδιασμό

Δειγματοληψία & Συλλογή δεδομένων

- Απογραφική δειγματοληψία
- Νοσηλευτές/τριες των ΤΑΕΠ από όλα τα δημόσια νοσοκομεία της ΚΔ
- Συλλογή δεδομένων σε δύο φάσεις (ηλεκτρονικά & έντυπα)

Εργαλεία

- The 2016 Italian National Survey on Violence towards Emergency Nurses Questionnaire (QuIN16VIP): Διερεύνηση της βίας στον χώρο εργασίας
- Connor-Davidson Resilience Scale (CD-RISC-25): Διερεύνηση της αυτο-αντιλαμβανόμενης ανθεκτικότητας

Αποτελέσματα: Βία στον χώρο εργασίας

7 - 9 στους/στις 10 συμμετέχοντες/χουσεσ (70.5% – 92.4%) ανέφεραν ότι έχουν υποστεί λεκτική βία.

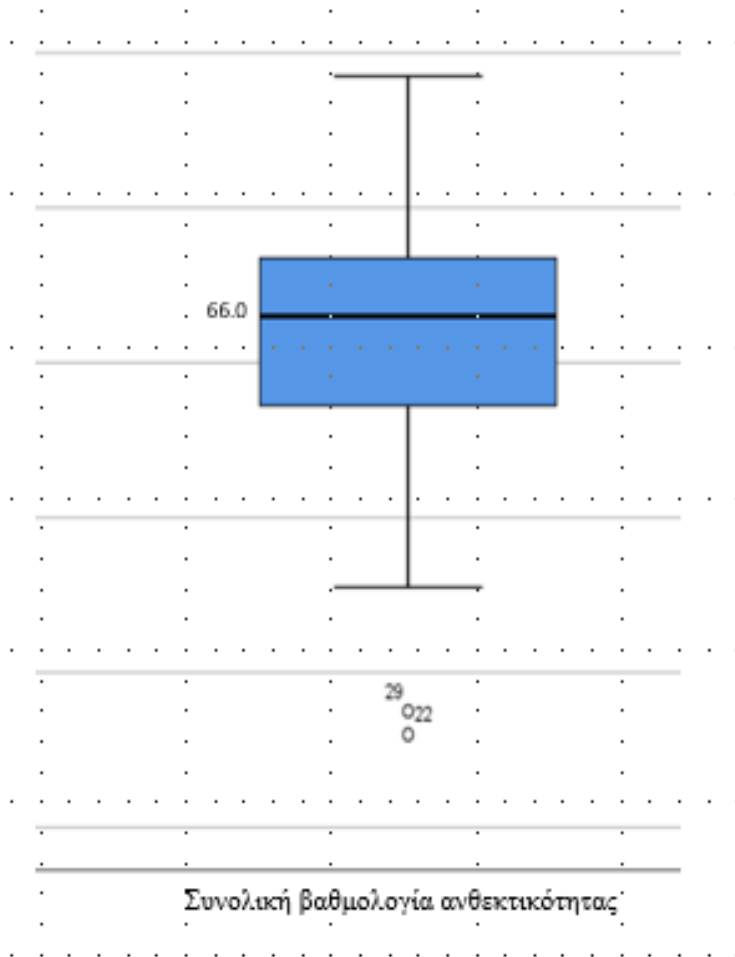
Σχεδόν 1 στους/στις 6 συμμετέχοντες/χουσεσ (16.7%) ανέφεραν ότι έχουν υποστεί λεκτική και σωματική βία.

1 στους/στις 3 (32,6%) δήλωσαν ότι δεν γνώριζαν εάν το νοσοκομείο εργασίας τους διαθέτει διαδικασίες/συστήματα αναφοράς επεισοδίων βίας.

1 στους/στις 4 (22,7%) δήλωσαν απουσία διαδικασιών/συστημάτων αναφοράς επεισοδίων στο νοσοκομείο εργασίας τους.

1 στους/στις 3 συμμετέχοντες/χουσεσ (31,8%) δήλωσαν ότι δεν υπάρχει κάποιο αρχιτεκτονικό, κανονιστικό ή διοικητικό μέτρο ασφάλειας στο ΤΑΕΠ εργασίας τους.

Αποτελέσματα: Βαθμός αυτό-αντιλαμβανόμενης Ανθεκτικότητας και σχέση με επαγγελματικές στάσεις

Άτομα με **υψηλότερο** βαθμό αυτό-αντιλαμβανόμενης **ανθεκτικότητας** ανέφεραν **λιγότερο συχνά** ότι είχαν κάνει **αίτηση μετακίνησης σε άλλο τμήμα του νοσοκομείου** λόγω έκθεσης σε περιστατικά βίας εν ώρα εργασίας, συγκριτικά με συμμετέχοντες /χουσες με χαμηλότερο βαθμό αυτό-αντιλαμβανόμενης ανθεκτικότητας (t-test, $p < 0,001$).

Άτομα με **χαμηλότερο** βαθμό αυτο-αντιλαμβανόμενης **ανθεκτικότητας** ανέφεραν ότι το επεισόδιο βίας είχε **μειώσει αρκετά έως πάρα πολύ** τα **εργασιακά τους κίνητρα**, συγκριτικά με συμμετέχοντες/χουσες που ανέφεραν **υψηλότερο βαθμό αυτό-αντιλαμβανόμενης ανθεκτικότητας** και που ανέφεραν ότι τα **εργασιακά τους κίνητρα** είχαν επηρεαστεί **πολύ λίγο έως καθόλου** μετά το βίαιο περιστατικό (t-test, $p = 0,005$).

Συμπεριφορές αποχώρησης από το επάγγελμα

Σκέψεις εγκατάλειψης του Νοσηλευτικού επαγγέλματος

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	95% C.I. for EXP(B)	
							Lower	Upper
Το επεισόδιο βίας έχει μειώσει τα εργασιακά σας κίνητρα;(1)	4.371	.763	32.806	1	.000	79.138	17.732	353.18
NEO Παρακολούθηση μαθημάτων επικοινωνίας(1)	1.433	.691	4.297	1	.038	4.190	1.081	16.23

- Άτομα με **σημαντική μείωση** των **εργασιακών κινήτρων** μετά από έκθεση σε περιστατικό βίας στον χώρο εργασίας
- Άτομα που **δεν είχαν παρακολουθήσει εκπαιδευτικά μαθήματα/προγράμματα επικοινωνίας**
→ ↑↑ Σκέψεις εγκατάλειψης της Νοσηλευτικής

Σκέψεις αλλαγής τμήματος εργασίας

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	95% C.I. for EXP(B)	
							Lower	Upper
Το επεισόδιο βίας έχει μειώσει τα εργασιακά σας κίνητρα;(1)	2.832	.766	13.667	1	.000	16.97	3.78	76.15

- Άτομα με **σημαντική μείωση** των **εργασιακών κινήτρων** μετά από έκθεση σε περιστατικό βίας στον χώρο εργασίας
→ ↑ Σκέψεις αλλαγής τμήματος εργασίας

Πρόθεση μετακίνησης σε άλλο τμήμα εργασίας

Υποβολή αίτησης μετακίνησης σε άλλο τμήμα εργασίας

	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)	95% C.I. for EXP(B)	
							Lower	Upper
Έχετε βιώσει σωματική βία - (1)	-1.587	.768	4.277	1	.039	.204	.045	.920
Το επεισόδιο βίας έχει μειώσει τα εργασιακά σας κίνητρα;(1)	2.977	.785	14.388	1	.000	19.637	4.216	91.45
Συνολική βαθμολογία ανθεκτικότητας	-.059	.022	7.491	1	.006	.942	.903	.983

- Άτομα που είχαν βιώσει **σωματική βία** στην εργασία τους
- Άτομα που αντιλαμβάνονταν **μείωση των εργασιακών τους κινήτρων**

Συμπεράσματα & Εισηγήσεις

healthcare

An Open Access Journal by MDPI

Workplace Violence, Self-Perceived Resilience and Associations with Turnover Intention Among Emergency Department Nurses: A Cross-Sectional Study

Anna T. El Riz; Maria Dimitriadou; Maria Karanikola

Healthcare 2025, Volume 13, Issue 20, 2562

- ☐ Σημαντική μείωση εργασιακών κινήτρων → Αυξημένες πιθανότητες αποχώρησης/αλλαγής τμήματος εργασίας.
- ☐ Αύξηση κατά 1 μονάδα στην αυτό-αναπροσδοκώμενη ανθεκτικότητα → Μειωμένες πιθανότητες αποχώρησης από το επάγγελμα
- ☐ Απουσία εκπαίδευσης σε δεξιότητες επικοινωνίας → Αυξημένες πιθανότητες αποχώρησης από το επάγγελμα
- ☐ Ανάγκη για:
 - Εκπαίδευση προσωπικού σε δεξιότητες επικοινωνίας
 - Βελτίωση συστημάτων αναφοράς περιστατικών βίας
 - Υποστηρικτικές παρεμβάσεις για ενίσχυση ανθεκτικότητας (προγράμματα resilience training, τακτικό clinical debriefing, και ενίσχυση οργανωσιακής & ψυχολογικής υποστήριξης)